

การให้สิ่งจูงใจและปัญหาทางกฎหมายสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศ
ในประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

นายโกศล ฉันทิกุล

002633

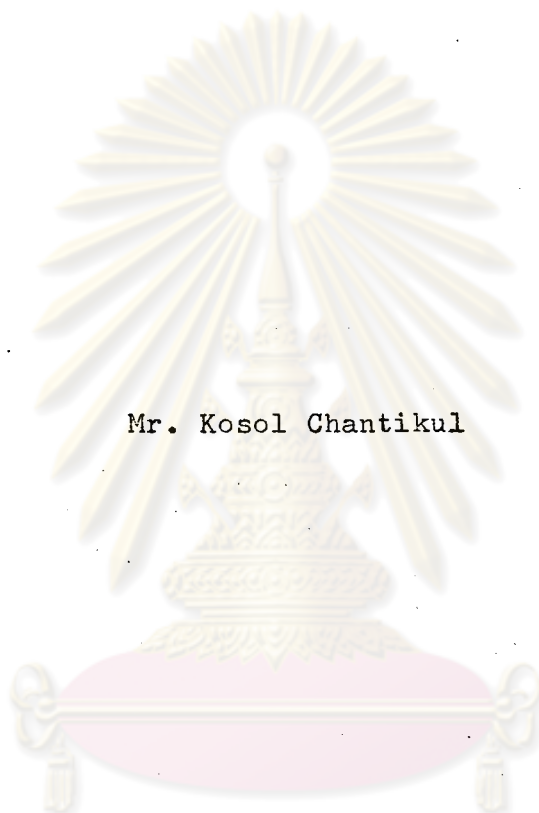
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

LEGAL INCENTIVES AND PROBLEMS OF FOREIGN INVESTMENT
IN THAILAND AND OTHER DEVELOPING COUNTRIES

Mr. Kosol Chantikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

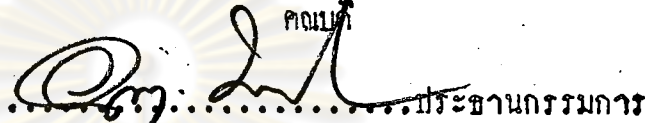
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อุกฤษ มงคลนาวิน)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. สมภพ โทตระถิตย์)

.....กรรมการ

(นายสมพร บุญยคุปต์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ ดร. สมภพ โทตระถิตย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การให้สิ่งจูงใจและปัญหาทางกฎหมายสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศ
ในประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

โดย นายโกศล ฉันทิกุล

แผนกวิชา นิติศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การให้สิ่งจูงใจและปัญหาทางกฎหมายสำหรับการลงทุนจาก
ต่างประเทศในประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

ชื่อ นายโกศล ฉันทิกุล

แผนกวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่กำลังเร่งรัดในการพัฒนาการทางเศรษฐกิจของ
ประเทศเพื่อเพิ่มรายได้และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน การลงทุนของเอกชน
ต่างประเทศ เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในการพัฒนาการทางเศรษฐกิจดังกล่าวในแง่ที่
เป็นแหล่งของเงินทุนต่างประเทศ วิทยาการสมัยใหม่ การวางจ้างแรงงานและอื่น ๆ
ประเทศกำลังพัฒนาดังกล่าวจึงมุ่งที่จะดึงดูดและชักจูงการลงทุนต่างประเทศดังกล่าวไป
สู่ประเทศของตน

วิธีการดึงดูดการลงทุนอย่างหนึ่ง คือการกำหนดให้สิ่งจูงใจทางกฎหมาย สิ่ง
จูงใจทางกฎหมายที่รัฐของประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ใช้เป็นเครื่องมือในการชักจูงการ
ลงทุนจากต่างประเทศอาจแบ่งออกได้เป็น สิ่งจูงใจที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร สิ่งจูงใจ
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร และลดประกันและการคุ้มครองการลงทุน สิ่งจูงใจทางภาษีอากร
ที่สำคัญได้แก่ การยกเว้น การลดภาษี การให้ขอคืนภาษี หรือการลดภาระในการเสีย
ภาษีอากรโดยวิธีอื่นซึ่งภาษีอากรบางประเภท เช่น ภาษีเงินได้บริษัท ภาษีเงินได้บุคคล ภาษี
ศุลกากร ภาษีการค้า ภาษีแสตมป์และอื่น ๆ

สิ่งจูงใจที่ไม่เกี่ยวกับภาษี ได้แก่สิทธิประโยชน์ในด้านคนเข้าเมืองและการทำงาน
ของบุคคลต่างประเทศ สิทธิประโยชน์ในการใช้และถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และการอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ๆ โดยรัฐ

หลักประกันและการคุ้มครองที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศกำลังพัฒนา
ต่าง ๆ ใดก็ตาม หลักประกันที่รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นแข่งขันกับผู้ลงทุน รัฐจะไม่โอน
หรือเวนคืนทรัพย์สินและกิจการของผู้ลงทุน และหลักประกันในการโอนและส่งออกซึ่งเงิน
ตรา การคุ้มครองอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่โดยวิธีการควบคุมการนำเข้าและการตั้งกำแพง
ภาษี

ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับโอนทรัพย์สิน และกิจการของผู้ลงทุนไปเป็นของรัฐ
เป็นปัญหาที่ถกเถียงกันในกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศยอมรับถึง
สิทธิของรัฐในการโอนกิจการหรือทรัพย์สินของเอกชนต่างประเทศไปเป็นของรัฐ แต่ใน
ขณะเดียวกันก็มีข้อจำกัดการโอนทรัพย์สินนั้นจะเป็นการโอนที่ชอบด้วยกฎหมายระหว่าง
ประเทศ จะต้องเป็นการโอนทรัพย์สินหรือกิจการไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ไม่มีความ
ลำเอียง และเจ้าของทรัพย์สินหรือกิจการจะได้รับค่าทดแทนที่ยุติธรรม แม้ว่าข้อจำกัด
ดังกล่าวจะได้รับการสนับสนุนจากประเพณีการปฏิบัติของรัฐ มติของสมัชชาสหประชาชาติ
และหลักกฎหมายจากคดีต่าง ๆ ก็ยังมีข้อโต้แย้งในบางเรื่องจากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา
เช่น เรื่องค่าทดแทนของรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องจ่ายค่าทดแทนหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าไรและ
อย่างไร ซึ่งข้อโต้แย้งเหล่านี้ยังหาข้อยุติที่แน่นอนไม่ได้ ในขณะที่กฎหมายระหว่างประเทศ
ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินของเอกชนต่างประเทศ ผู้ลงทุนก็ได้
แสวงหาวิธีการคุ้มครองกิจการและทรัพย์สินของตนโดยวิธีต่าง ๆ วิธีการที่กล่าวถึงใน
วิทยานี้มีดังนี้ ใดก็ตาม การคุ้มครองโดยสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ที่ประเทศผู้รับ
การลงทุนและเอกชนผู้ลงทุนต่างประเทศเป็นคู่สัญญา การคุ้มครองการลงทุนในสนธิสัญญา
สองฝ่ายในรูปของสนธิสัญญาทางการลงทุน หรือสนธิสัญญาทางมิตรภาพ การพาณิชย์และ
เดินเรือ และความพยายามในการที่จัดให้มีสนธิสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินของ
เอกชนต่างประเทศโดยมีหลาย ๆ ประเทศเป็นคู่สัญญา วิธีการคุ้มครองดังกล่าวนี้ยังมีปัญหา
และอุปสรรคอยู่ ยังไม่อาจจะกล่าวได้เป็นการคุ้มครองที่ไต่ผลที่แน่นอน อย่างไรก็ตามในสภาพ
ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้การคุ้มครองการลงทุนโดยสนธิสัญญาเป็นวิธีการที่จะให้ผลบังคับทาง
กฎหมายระหว่างประเทศได้มากที่สุด การระงับกรณีพิพาททางการลงทุนระหว่างเอกชน

ต่างประเทศผู้ลงทุนกับรัฐผู้รับการลงทุนก็เป็นปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณา ในวิทยานิพนธ์นี้จะได้พิจารณาถึงหลักการและวิธีการระงับข้อพิพาททางการลงทุนดังกล่าวโดยองค์กรตามอนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางการลงทุน

ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายไทย ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 227 เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดสิทธิประโยชน์ หลักประกันการคุ้มครอง ค่าเงินรอยในทำนองเดียวกับสิ่งจูงใจทางกฎหมายในประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของไทยอาจสรุปได้ดังนี้ สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรประกอบด้วย การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าในการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรของผู้ได้รับการส่งเสริม สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับคนเข้าเมือง และการทำงานของคนต่างด้าว สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับการถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน นอกจากนี้แล้วกฎหมายยังกำหนดสิทธิประโยชน์พิเศษแก่การลงทุนในเขตส่งเสริม และการลงทุนเพื่อการส่งออก

ในขณะที่เกี่ยวกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 ก็ได้กำหนดให้หลักประกันในการนำและส่งออกหนึ่งเงินตรา หลักประกันที่รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขันกับผู้ได้รับการส่งเสริม และหลักประกันที่รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ลงทุนมาเป็นของรัฐ และหลักประกันในการส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์จากการคุ้มครองการลงทุนภายในประเทศที่สำคัญได้แก่ การคุ้มครองโดยการห้ามนำเข้า โดยวิธีการตั้งกำแพงภาษี และโดยการกำหนดค่าธรรมนิยมพิเศษไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคาของที่นำเข้ารวมค่าประกันและค่าขนส่งนอกประเทศ

ในตอนท้ายของวิทยานิพนธ์นี้ได้พิจารณาถึงการแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายส่งเสริมการลงทุนทั้งในด้านการบริหาร สิทธิประโยชน์ หลักประกัน และการคุ้มครองตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ซึ่งในขณะที่เขียนวิทยานิพนธ์นี้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างรอดลงพระปรมาภิไธย

จากที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า สิ่งจูงใจทางกฎหมายโดยเฉพาะสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและไม่เกี่ยวกับภาษีอากร เป็นสิ่งที่จำเป็น และมีผลบังคับทางกฎหมาย

เพราะเป็นการให้ดุลยพินิจแก่ฝ่ายบริหาร แต่ในด้านหลักประกันที่รัฐให้ไว้ยังไม่แน่นอน เพราะอาจมีการเปลี่ยนแปลง ยกเลิกเมื่อไรก็ได้ หรือแม้ในกรณีไม่ยกเลิกแต่รัฐละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามหลักประกันที่ให้ไว้ เอกชนผู้ลงทุนก็ไม่มีทางเยียวยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Legal Incentives and Problems of Foreign
Investment in Thailand and other Developing
Countries

Name   Mr. Kosol Chantikul

Department   Law

Academic Year   1976

ABSTRACT

An economic development is needed for developing countries in order to increase per capita income of and to provide a better standard of living for their nationals. Private foreign investment have been playing an important role in such the development as they are a source of capital, technology and employment. Therefore private foreign investment are promoted to flow into developing counties.

Legal incentives which is one of the measures being used to stimulate foreign investment may be classified as follows : tax incentives, non-tax incentives and legal guarantee and protection. The most common forms of tax incentives are the exemption from, reduction of and other means of relief from company tax, custom duties, dividen tax, sale tax, stamp tax etc.

Non-tax incentives are those legal mechanisms which provide facilities for a foreigner entering into and working in a country,

as well as the right to use or own local land even if they are contrary to other laws. The financial and service assistance are included in the non-tax incentives.

Moreover, most investment laws give the guarantee against state competition, nationalization and the guarantee for freely remittance of capital and profit. Protection from foreign competition by import control and tariff protection are also provided.

The problem of nationalization and protection of foreign property under international law has been taken into account. The state's right to nationalize a property of foreign national is recognized. However, international law requirements for a valid nationalization remain unsettled. Although most authorities are in favour that foreign property may be nationalized only in the ground of public purpose, non-discrimination and duty to pay compensation to foreign investor whose property has been nationalized, some developing countries question on the amount of and how to pay such the compensation. Three legal measures for protection of foreign investment under international law have been reviewed. There are by means of concluding of an international investment contract, a bilateral investment treaty and a multilateral investment convention. The protection of foreign investment by mean of a bilateral treaty seems to be the most reliable and effective measure under international law. A mechanism for the settlement of investment disputes under the

Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and National of the other States is also surveyed.

As far as foreign investments in Thailand are concerned, they are encouraged through legal incentives measure provided by N.E.C Announcement No. 227. There are tax benefits which include the exemption from company income tax for period 3 to 8 years and import duty and/or sale tax on machinery. Non-tax incentives are those the right of a promoted enterprise to bring into country foreign experts, technicians and the right to own local land required for the business. Special rights and benefits are also discretionary granted to investor whose enterprises are located in an investment promotion Zone or producing for export.

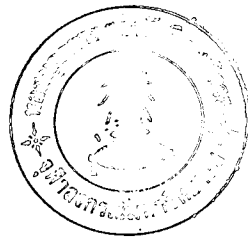
In addition, N.E.C Announcement No. 227 gives a guarantee that the state will not engage in a new enterprise in competition with the promoted enterprise; that the state will not nationalize the business of the promoted enterprise. The free remittance of capital and profit as well as the export of the products are also guaranteed. Protection from foreign competition are available in the form of import control of, tariff protection and special fees for like products. Finally, the Investment Promotion Bill of B.E. 2520 in which more legal incentives have been added is considered.

Legal incentives in the forms of tax benefits and non-tax incentives seem to be workable to encourage foreign investment as

a secondary stimulant. However incentives in the form of guarantee under municipal law are unreliable upon.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ในการเขียนและจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.สมภพ โทตระกิตย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และได้ให้ความช่วยเหลือในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ นอกจากนั้นแล้วผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณประเสริฐ นาสกุล หัวหน้ากองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และ คุณวีระ ศรีรัตนา นิติกรเอก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในคำแนะนำอันมีค่าและความช่วยเหลืออื่น ๆ และผู้เขียนขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน คณบดี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในความสนับสนุนและคำแนะนำบางประการ

อนึ่ง ผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณต่อเพื่อนและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยซิดนีย์ และมหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ ในบริการและความช่วยเหลือทางเอกสาร หนังสือและตำราต่าง ๆ และอาจารย์ประไพพรรณ ฉันทิกุล ในความสนับสนุนและความช่วยเหลืออื่น ๆ ในระหว่างที่เขียนวิทยานิพนธ์นี้อยู่ที่ประเทศออสเตรเลีย ท้ายที่สุดผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนข้าราชการแห่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่มีส่วนในการสนับสนุนและช่วยเหลือในการเขียนและจัดทำวิทยานิพนธ์นี้.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. ลักษณะกฎหมายลงทุน	12
1. ลักษณะกฎหมายลงทุน	12
2. กฎหมายลงทุนของไทย	12
3. การบริหารงานการส่งเสริมการลงทุน	24
4. กิจการลงทุน	38
3. สิ่งจูงใจทางกฎหมาย	41
1. ความน่า	41
2. สิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับภาษีอากร (Tax incentives)	41
3. สิ่งจูงใจที่ไม่เกี่ยวกับภาษี (Non-tax incentives)	71
4. สรุปและวิจารณ์	77
4. หลักประกันและการคุ้มครอง	83
1. ความน่า	83
2. หลักประกันในการโอนและส่งออกซึ่งเงินตรา	83
3. หลักประกันจากการแข่งขันโดยรัฐ ในกิจการที่ผู้ลงทุน ประกอบกิจการอยู่	94
4. หลักประกันต่อการโอนหรือยืมกิจการและทรัพย์สินของผู้ ลงทุนไป เป็นของรัฐ	95

5. การคุ้มครองอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่... .. .	100
6. สรุปและวิจารณ์... .. .	103
5. ปัญหาและการคุ้มครองทรัพย์สินของผู้ลงทุนต่างประเทศในกฎหมายระหว่างประเทศ	108
1. ความนำ	108
2. ปัญหาการโอนกิจการและทรัพย์สินของผู้ลงทุน	108
3. การคุ้มครองกิจการและทรัพย์สินของผู้ลงทุนตามกฎหมายระหว่างประเทศ	118
4. กจรระงับกรณีพิพาทการลงทุน	129
5. สรุปและวิจารณ์	136
6. สิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน	139
1. ความนำ	139
2. สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร	139
3. สิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร	154
4. สิทธิประโยชน์พิเศษแก่การลงทุนในเขตส่งเสริมการลงทุน	168
5. สิทธิประโยชน์พิเศษแก่การลงทุนเพื่อส่งออก... .. .	180
6. สรุปและวิจารณ์... .. .	185
7. หลักประกันและการคุ้มครองตามกฎหมายไทย	188
1. ความนำ	188
2. หลักประกันที่รัฐจะไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน..	188
3. หลักประกันที่รัฐจะไม่โอนกิจการของเอกชนมาเป็นของรัฐ	193
4. หลักประกันในการนำหรือส่งออกซึ่งเงินตรา... .. .	199

5. หลักประกันในการให้ส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ นอกประเทศ	203
6. การคุ้มครองกิจการลงทุนของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม ...	204
7. สรุปและวิจารณ์	210
8. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520... .. .	213
1. การบริหารการส่งเสริมการลงทุนตามร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520	213
2. สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม การลงทุน พ.ศ. 2520	216
3. หลักประกันและการคุ้มครองเพิ่มเติมตามร่างพระราช- บัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520	220
9. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	224
บรรณานุกรม	238
ภาคผนวก	256
ประวัติการศึกษา	275